

GORE SRCA

VJERSKI TJEDNIK

»Otvorit ću usta u prispedobama i objavit ću, što je bilo sakriveno od postanka svijeta»

(Ps 78,2)

Iz Evanđelja danahine sv. Mile

OD. V.

ZAGREB, 19. STUDENOGA 1950.

BROJ 47

Božanski Učitelj i Prorok Pobožnost je u volji

Od ustiju do ustiju se pronosila. Od sela do sela se potihlo pričala. Od grada do grada šunjala neka vanredna novost. Sve je bilo radosno uzbuđeno. Govorilo se, da su se konačno ispunile vruće želje i žarke molitve, koje su obuzimale i ovdale kroz tolike decenije i stoljeća jednim narodom u svim njegovim pokoljenjima. Svi su ponosno podigli glave i uzneseno klicali: »Dokao je spas i sloboda, a prestaje trpljenje i jad!«

Takvom se munjevitom brzinom razrio glas o pustinjaku, pokorniku, svetu, vodi i učitelju, koji se pojavio. Bio je to Ivan Kristitelj. Četiri godine je godina prošlo, da nije u svijetu nijedan novi prorok. A sada, svako ga, opet je tu. Njegove ozbiljne i snažne propovijedi i njegov sveti način života svakoga su uvjeravali, da je s neba poslan. Zato je: »Izlažio k njemu Jerusalema i sva Judeja i sva okolina Jordanska. I on ih je vodio u rijeci Jordanu i ispovijedali su mu svoje grijeh« (Mt. 3, 5-6).

On je propovijedao pokoru. Ta je pokora imala poravnati bregove i spuniti doline i srca pripraviti na dolazak kraljevstva nebeskoga: »Porozu činite, jer se približi kraljevstvo nebesko... Pripravite put Gospodnji i poravnajte staze njegov« (Mt. 3, 2-3). Svi su mislili, da je to Mesija i njihov vođa, koji će ih oliboditi od tudinskoga jarma. I eto ga, uskrisit će slavu njihova toliko veljnog kraljevstva. Zato: »Poslaše njemu Židovi iz Jerusalema svećenike i levite, da ga zapitaju: Tko si ti? Jesi li ti prorok, Mesija, Krist?« (Iv. 1-19 i dalje). A on im odgovori: »Ja nisam ni Krist ni Mesija, ali taj je već među vama« (Iv. 1, 26).

Uzbuđeni i smeteni, ne znajući, što bi počeli. Sve je podigao na noge i njihove nade najvećom snagom otkrijepio. A sada? Kako će dakle sada? A Ivan stupa u pozadinu, kad njegov Gospodar i Učitelj počinje svoje djelovanje. A Isus dolazi. I sam se nazivlje »Sinom čovječijim« tako upućuje sve na prorokstvo Danijelovo (Dl. 7, 13). Istiše ovaj pozivni, ali ipak izvršeni naslov, jer je on naznačivao »Mesiju«.

I novi Učitelj je učio još divniju nauku nego Ivan. Tvorio uste mnogobrojna čudesa. Provodio je svoj život. Prijazan je bio prema svima. Milosrdan i dobrotvoran prema potrebnima i nužnima. Sve je to k njemu privuklo svjetinu i djelovalo tako, kako veli evanđelista sv. Luka: »A strah obuze sve i slavili su Boga govoreći: Veliki prorok ustade

iz Velikoga vijeća, priznao je: »Rabil (Učitelju) znamo, da si učitelj od Boga došao, jer nitko ne može ovih čudesa činiti, koja Ti činiš, ako Bog nije s njime« (Iv. 3, 2).

Proroci Staroga Zavjeta Ilija i Elizej učinise tek nekoliko čudesa, a Isus ih je činio toliko, da su samonicala iz Njegovih ruku poput cvijeća u vrijeme rascvalog bujnog i toplog proljeća, kad se sve ospe kao najdivnijim sgovovima po cvjetnim grmovima, po gorama i dolinama, uz putove i potoke, po livadama i proplancima. I u tom se smislu imadu shvatiti uz drugo i konstatacije sv. Ivana Evanđeliste. On je opisao prebogati božanski Isusov život. Njegovu milosrdnost i ljubav, Njegovu dobrotvornost na ljudima i Njegova čudesa. A zatim svršava svoje Evanđelje: »A ima i mnogo drugo, što je učinio Isus. Kad bi se sve to redom »prijelilo, mislim, da ni sav svijet ne bi mogao obuhvatiti knjiga, koje bi se imale napisati« (Iv. 21, 15).

Njegova ličnost i pojava bila je tako uzvišena, da je odmah zahvaljivala srce i volju. Pa i oni su Mu se divili i bili uzneseni Njegovim riječima, koji su Mu se približivali s nepovjerenjem i neprijateljskim namjerama. I rekli su: »Nikad nije čovjek tako govorio, kao što govori ovaj čovjek« (Iv. 7, 46).

Prolazio je posvuda zaselcima i gradovima. Tvorio je nebrojna čudesa. Ona su davala svjedočanstvo o Njegovu milosrdnom Srcu. Ona su bila pismo i pečat, kojima se On predstavio kao pravi poslanik Božji: »Ali ja imam svjedočanstvo veće od Ivanova, jer djela, koja ja čimim, svjedoče za mene, da me je Otac poslao« (Iv. 5, 36). I Nikodem, jedan

iz Velikoga vijeća, priznao je: »Rabil (Učitelju) znamo, da si učitelj od Boga došao, jer nitko ne može ovih čudesa činiti, koja Ti činiš, ako Bog nije s njime« (Iv. 3, 2).

Proroci Staroga Zavjeta Ilija i Elizej učinise tek nekoliko čudesa, a Isus ih je činio toliko, da su samonicala iz Njegovih ruku poput cvijeća u vrijeme rascvalog bujnog i toplog proljeća, kad se sve ospe kao najdivnijim sgovovima po cvjetnim grmovima, po gorama i dolinama, uz putove i potoke, po livadama i proplancima. I u tom se smislu imadu shvatiti uz drugo i konstatacije sv. Ivana Evanđeliste. On je opisao prebogati božanski Isusov život. Njegovu milosrdnost i ljubav, Njegovu dobrotvornost na ljudima i Njegova čudesa. A zatim svršava svoje Evanđelje: »A ima i mnogo drugo, što je učinio Isus. Kad bi se sve to redom »prijelilo, mislim, da ni sav svijet ne bi mogao obuhvatiti knjiga, koje bi se imale napisati« (Iv. 21, 15).

A Učitelj nije činio čudesa djela, da privuče oči javnosti na Sebe. Da udovolji nečijoj znatiželji. Da se iskaže pred nevjernicima. On ih je činio samo tada, kad Ga je na to potakla nečija ponizna vjera i djetinje pouzdanje. Tako je On učvršćivao i sokolio. Božanski Učitelj i Prorok!

Ružo otajstvena.

O Marijo uznesena, Ružo bjela i rumena, Bjela od sjaja radosti, rujna od Božje milosti.

O Marijo uznesena, Ružo laka od svjetlosti, teska od kiše suzica, iz te doline žalosti.

O Ružice otajstvena, Ružo, koju suze krase, a od želih stan svakoga u kući nebeskoj sja se.

O Marijo uznesena, Ružo bjela i rumena, Tj bijela zoro veselja i smirenje naših želja.

Ružo bjela i rumena, Marijo uznesena!

KATOLIČKO SVEUČILIŠTE NA KUBI — Kubanski katolici su još 1946. osnovali svoje katoličko sveučilište u gradu Villa Nova. Povodom godišnjice osnutka ovoga sveučilišta nadbiskup primas Kube uputio je pastirsko pismo vjernicima, u kojem objašnjava ulogu katoličkoga sveučilišta u odgoju intelektualne omladine i poziva ih, neka prema svojim mogućnostima što više doprinesu za održanje i naučno unapređenje svoga sveučilišta.

KATOLICI REDOVNICI U ENGLSKOJ — God. 1880. bilo je u Engleskoj samo 263 katoličkih redovnika. Sada, poslije 70 godina, njihov broj je narastao na 3.360, od kojih 1.000 Isusovaca. **FATIMSKA GOSPA** — Portugalci katolici su darovali za novu crkvu sv. Eugenija u Rimu mramorni kip Majke Božje Fatimake, koji predstavlja pravo umjetničko djelo. Kako je poznato, crkva sv. Eugenija u Rimu sagrađena je u spomen zlatnog jubileja misništva sv. Oca Pje XII.

Pobožnost se sastoji u spremnosti za sve ono, što izlasku službu Bogu. Iako je ta spremnost čisto duhovni način, koji izlazi iz više volje, ipak iz njega kadkada niču u njem djetu čovječjem ganuća, koja izazivaju jecanje i suze. Ako se svagda i ne pojave takove suze, ipak čovjek čuti u sebi neku uglađenost i zadovoljstvo, koje može da isputi dušu tolikom slatkocnom, da je ne bi htio izmijeniti ni za kakvu svjetsku radost. Tu slatkocnu zovu učitelji duhovnog života utjehom.

Uzmimo poredbu iz običnog života. U kući stanuju ljudi u prizemlju i u prvom katu. Kad oni u prvom katu hodaju sasvim tiho, oni u prizemlju ne primjećuju ništa. A kad oni gore čvrsto hodaju i prave šum, sve se dolje čuje i osjeća. Slično je sa zbivanjem u čovjeku. Vrših volja redovito svete čine, to čini ona kadkad tiho i mirno, da niži čovjek ne zapaža ništa od one više veselo djelatnosti; što više, niži čovjek se toj djelatnosti kadkada i protiv. Drugiput će viša volja vršiti neobične sv. čine, ali obično s takvom živahnosti, da će djelovati i na niži dio. Tada će niži dio čovjeka osjetiti blag i ugodan utjecaj, je zavoliti vrhunskava dobra i tako se sjediniti s višom voljom u želji i težnji za tim dobrima.

Taj utjecaj osjeća u nasoj n.žoj naravi dopunja pobožnost, ali ne pripada njezina bitnom djelu. On ostaje samo nuzgredna pojava. Kad bi se stoga niža naša narav dizala protiv odluke više volje, ne znam kakvom snagom, ne bi se ništa promijenilo ni u pravoj pobožnosti, dokle volja prava; iz nju. Za smrtnu atilake na Maslinskoj gori duša je Isusova bila sva u predanju svom nebeskom Ocu, što se razabire iz onih riječi: »Oče, ne moja, nego Tvoja nekada bude volja«, pa ipak je Spasitelj osjetio na najfakci način potištenost, žalost, starih i stisku, kao što kaže Evanđelist: »Počeo se tresti i strašiti. Krist nas sam uči, da se naša sjetilna narav, unatoč svake spremnosti volje za dobro, može još uvijek bunfit: »Duh je lašnog bodar, ah je utjele slabos.«

I kod sveth osoba nalaze se uvijek skupa bitna pobožnost i osjetna pobožnost. Kod sv. Pavla nije nikad manjkala odlučnost i radana spremnost za sve, što je Božje, no osjećajne pobožnosti nije imao unatoč velikih milosti. On govori: »Imam volju činiti dobro, ali ga ne činim. Imam radost rad; zakona Božjega u unutrašnjem čovjeku, no osjećam drugi zakon u svojim udovima, koji se protiva zakonu duha«. Unatoč svojoj spremnosti da čini dobro, osjetio je kadkada svu težinu izvršenja dobra, jer mu se protivila sjetilna narav.

Da postignemo dakle savršenstvo, potrebna je bitna pobožnost, t. j. volja Bogu služiti i Njegovoj se volji podvrgnuti. Svi moramo živo nastojati, da steknemo takovu pobožnost. Za tu svrhu treba najprije da prostimo od Boga uskraju i pouzdano mislim, jer nam Bog nikada ne uskraćuje ones milosti, koje su potrebne za našu spasenje i za atalešku našu savršenost. Stoga treba da neskonotno i protivnu volju, koja se diže iz n.že naravi, stalno savladavamo. Da pospanost i dosadu u molitvi i drugim svetim činima odstranjujemo. Kad osjetlja je u svojoj n.žoj naravi toliko neskonotno i protivljenje prema redu, a nikakovu ljubav prema Bogu, da si je morala vanjsku situ nanijeti da nadvlada svoje osjećaje,

Svećenici i zakonodavci i vjera

Laktancije, glasoviti kršćanski govornik i pjesnik III. vijeka, napisao je u jednoj svojoj knjizi ovo: Koliko li je vjernoštva u lazi takvi, da se njom zavode ne samo nauki, nego također i mudraci Platon i Sokrat, lako se zavaravaju i vođe najmoćnijih pristaka: (De Ira Dei, gl. 107-108).

I filozof Schelling (Schelling 1777-1854) je rekao: »Veoma raširen način, da se lažu i božojnim svećenicima opsjenama nešto tumaći... je sigurno značajno za ovo vrijeme (prošio stoljeće). Laži se poklanja (pridaje) snaga, kakva se jedva pripisuje istine (Ueber die Loetheiten von Samotrace (1819)).

Ovo su dvije značajne izjave za predpostavke (hipoteze), kojima su se također poklonili Hobbes i Ruso, Tomas Hobbes, engleski filozof (1588-1679), je učeo, da je volja zakonodavca jedini izvor prava i čudoreda u ljudskom društvu. A poznati francuski pisac enciklopedista (svezanar) Rousseau (1712-1778) je u svom djelu »Contrat social« tvrdio, da su državu dobrovoljno stvorili građani, jer su uvidjeli, da im to koristi, da žvu u društvu, kao da čovjek nije već 100% naravno i samostalno socijalno - društveno biće. Jedan i drugi su se dakle priklonili i tomu, da su svećenici i zakonodavci stvorili i vjeru, jer im je vjera podneso sredstvo, da se lakše nametnu i vladaju narodom.

Prije svega, što se tiče svećenika, to je tako smiješno, kao da kažeš, da je sin stvorio oca. To je tvrdnja sofista (madrudrator) i enciklopedista, čiji je član bio i Ruso.

Drugi riječima glede svećenika to znači, da bi oni morali biti prije vjere, koju su onda navodno stvorili. Pita se dakle, a što su svećenici? Na to se jedino odgovara: »To su osobe, koje su se posvetile na osobit način službi Božjoj«. Što je dakle potrebno da bude prije, da li božanstvo, kojemu se netko posvećuje ili onaj, koji se posvećuje, je nekome, koga je nema nit, se za njega zna? A kakova li je to mudrolija. Ne mora li biti dakle prije vjera u božanstvo, komu se netko posvećuje, da mu služi, da mu bude svećenik? Evo, za kakovu se slanku hvataju Hobbes i Ruso i njihovi preteče i pristae u ovom pitanju!

Nekako silno prolaze ti mudraci i u predpostavci, da su vjeru izmislili vladari i zakonodavci, uvođenju obratno govore svoje povijesti. Ako pročitate prastare vjerske knjige kod Kineza, stvare pravopovijest kod Indijaca, staru iransku književnost; ako proučimo kamene ploče i nrtvačke napise iz asirskoga i babilonskoga doba, svagdje ćemo naći nesumnjive podatke, da vjeru nisu izmislili zakonodavci, nego im je već postojela vjera bila čvrsta i duboko oslonac, na komu su gradili svoje zakone i davali im ugled. Nikdje naime u povijesti ne nalazimo nijednoga naroda, da se bor protiv tiranina, koji bi mu nasiljem nametnuo vjeru i bogove. Nego uvijek susrećemo vjerske borbe i krvave ratove za bogove i vjere, koje su im htjeli oduzeti. Dakle borbe za vjeru, nikada protiv vjere.

Uzmimo li povijesti poznate zakonodavce staroga svijeta: Minu, Solona, Likurga, Numa Pompilija i druge. Oni u svojevremenu zakonodavstvu računaju veće povijesti. Ako pročitate prastare vjerske knjige kod Kineza, stvare pravopovijest kod Indijaca, staru iransku književnost; ako proučimo kamene ploče i nrtvačke napise iz asirskoga i babilonskoga doba, svagdje ćemo naći nesumnjive podatke, da vjeru nisu izmislili zakonodavci, nego im je već postojela vjera bila čvrsta i duboko oslonac, na komu su gradili svoje zakone i davali im ugled. Nikdje naime u povijesti ne nalazimo nijednoga naroda, da se bor protiv tiranina, koji bi mu nasiljem nametnuo vjeru i bogove. Nego uvijek susrećemo vjerske borbe i krvave ratove za bogove i vjere, koje su im htjeli oduzeti. Dakle borbe za vjeru, nikada protiv vjere.

Uzmimo li povijesti poznate zakonodavce staroga svijeta: Minu, Solona, Likurga, Numa Pompilija i druge. Oni u svojevremenu zakonodavstvu računaju veće povijesti. Ako pročitate prastare vjerske knjige kod Kineza, stvare pravopovijest kod Indijaca, staru iransku književnost; ako proučimo kamene ploče i nrtvačke napise iz asirskoga i babilonskoga doba, svagdje ćemo naći nesumnjive podatke, da vjeru nisu izmislili zakonodavci, nego im je već postojela vjera bila čvrsta i duboko oslonac, na komu su gradili svoje zakone i davali im ugled. Nikdje naime u povijesti ne nalazimo nijednoga naroda, da se bor protiv tiranina, koji bi mu nasiljem nametnuo vjeru i bogove. Nego uvijek susrećemo vjerske borbe i krvave ratove za bogove i vjere, koje su im htjeli oduzeti. Dakle borbe za vjeru, nikada protiv vjere.

Kristova su čudesa nadnaravni učinci

Da su Kristova čudesa uistinu nadnaravni učinci, a ne kakve ljudske siljeparje, vidj se to vrlo lijepo iz okolnosti, u kojima je Isus činio čudesa.

Kod Kristovih čudesa nema ni traga kakvoj sebičnosti. Isus Krist nije od nikoga ništa primio za učinjena čudesa, makar je bio siromah i dobro bi mu došli darovi. Sveto Pismo, koje kaže: »Siromah sam, i u napovima od mladosti svojega. (Ps 87,16), primjenu sveti Oci na Isusa i vele za nj, da je ubogo živio čitav svoj život. Sam pak za sebe reče Isus: »Listice imaju jame i ptice nebeske gnjezda, a Sin čovječji nema gdje da zakloni glavu« (Mt. 8,20). I Isus i učenici bili su jednomu zgodom tako gladni, da su »grglali klasje, ali ga rukama i jelle« (Lk 6,1). A »pak Isus nije ni od koga ništa uzео, da ukloni svaku sjenu sebičnosti od sebe.

Biskupsko posvećenje

Msr. dr. Marko Alaupović, kanonik sarajevskog Kaptola posvećen je za biskupa kaptolodškoga dne 24 rujna ove godine. Novi posvećeni biskup je rođen g. 1865. Zareden je za svećenika 15. rujna 1907. Kao mladi svećenik vršio je najprije službu vjeroučitelja, a onda duhovnika u državnoj bolnici. Nakon toga je poslan u Rim u Zavod sv. Jeronima, da na glasovito sveučilištu Gregorijani studira više bogoslovne nauke. Ondje je polučio doktorske stepene i vratio se kući u Sarajevo, gdje je imenovan kanonikom Prvostolnog Kaptola vrhbosanskoga g. 1917. Odonda je vršio razne službe u Nadbiskupskoj kancelariji, u Kaptolu i u crkvenom sudu. Bio je odlikovan odlikovanjem Apostolovoga Protonotara i provikara. Kao provikar Nadbiskuplje vrhbosanske vodio je već nekoliko godina upravu nadbiskuplje, dok nije konačno posvećen za biskupa. Naše najsrdačnije čestitke preuzvišenomu posvećenomu biskupu mesru dru Marku Alaupoviću!

Kad je Isus u pustinj čudesa učinio namom nahranio ljude, spremala se svjetina, da ja iz zahvalnosti izabere kraljem. A Isus, mjesto da iskoristi priliku i dade se proglasiti kraljem, pogledne između svjetina u goru sam: »A kad Isus dozna da će doći da ga uhvate i učine kraljem, otiče opet sam u goru« (Iv. 6,15). Kad je kralj Herod vidio Isusa, silno se razveselio misleći, da će Isus pred njim i njemu za volju učiniti koje čudo. Da je Isus to učinio, nema sumnje, da bi si bio stekao Herodovo prijeteljstvo. Međutim ne čini čudesa i tako obična Herodovu naklonost, jer Herod nije tražio čudo za častnu svrhu, da se čudom proslavi Bog, nego za zabavu.

Isus ne čini čudesa da zlorabi svoju moć, Isus se mogao osvetiti ovakom ljudima, ali to nije činio. Kad Sumarijanci nisu htjeli primiti Isusa, rekohogorčeni učenicu Jakob i Ivan: »Gospodine, hoćeš li da kažemo, da ogranjiš sa nama, i da ih uništi. A on okrenuvši se zaprijeti im i govori: »Ne znate, čijeg ste duha. Sin čovječji nije došao da pogubi duše, nego da ih spase« (Lk 9,54-56). A kad su Židovi u Getsemanskom vrtu uhvatili Isusa, Petar, da obrani Isusa, udari mačem i odsiječe slug; velikog svećenika deeno uho. Ali Isus odgovori: »Prestanite. Nipošto dajte i dočate se uha njegova i slatječ. gac« (Lk 22,50-51).

Svrha, radi koje Isus čini čudesa, uvijek je samo najljepša i najplemenitija. Pred očima ima samo Božju slavu, obraćenje ljudi i opraštenje grijeha. Iz Marthe Magdalene, koja je bila poznata kao javna grešnica, istjerao je Isus sedam đavola. Nakon toga se Marija Magdalena obratila i postala velika ugodnica Božja tako, da se njoj Isus nakon uskraćanja među prvima javio. Kad se Isus svratio u kuću Zakejevu, nirmijali su Židovi govoreći: »Svratio se kod grešnog čovjeka«. A Isus će na to: »Danes dođe spasenje ovaj ljudi, jer je i on (Zakej) sin Abrahamev; jer je Sin čovječji došao da potraži i spasi što je izgubljeno« (Lk 19,6-10). Nakon ozdravljenja nađe Isus tridesetosmogodišnjeg bolesnika u hramu i reče mu: »Eto si ozdravio, ne grijehi više, da ti se što gore ne dogodi« (Iv. 5,14). Kad je prigodom Leviteja poziva za Apetola Isus u njegovoj kući jeo i pio sa grješnicima, prigovarili su književnici i farizeji:

govoreći: »Zašto jede i pije sa carinikima i grešnicima? A Isus čuvši ta rečenja: Ne trebam zdravi ljepšnika, nego bolesni, nizam doznako da zovem pravdnike, nego grešnike« (Mt 2,16-17).

Način, na koji je Isus činio čudesa, uvijek je najčasniji. Čudesa Isus činio na javnim mjestima: u sinagogama (sbornicama), gdje su se štovi akupljali na čitanje Svetoga Pisma; u hramu, gdje su se vršile javne molitve službeno bogoslužje; na ulicama, kudi su prolazili i neuki ljudi. Riječi, stvare čudesa, vanda su obilježje svjetlosti. Ili je pak čudesa oplenjenjavljodjudski duha po krcpestima naravnima i nadnaravnima, neprestano daju, nje ljudskih duša k Bogu. Sve je dakle, kod Kristovih čudesa uz sveto plemenito, dostojno veličine i plemenitosti Sina Božjega.

MOLITVA

Milordni Spasitelju, Ti si ostavio umrlu Jarevu kćerku u Kafarnamu. Ispunio si prošnje rastuženih, zapovjedi si smrti, kao Onaj, kojega je sva vlast na nebu i na zemlji.

Gospodaru života, molimo Te, bijeđi ti zlo, koje je u nama, pobjeđi grijehе naše, koji se smrtnom tminom nadivaju, vada nad nama, probudi nas u život, vada i sretan; u život, koji u Tebi sačinjavaju u Tebi utiče i u Tebi traje u vječnosti. Molimo Te, oslobodi nas straha i muka, koje nadolaze, kad u srcu navre tuga i sumnja, da smo sami i ostavljeni. Molimo Te, daj, da osjetimo, kako si Ti s nama i u nama, i kako smo snažni i veliki u Tvojoj blizini. Neka boli, koje nas kušaju, ne slome naše pouzdanje u Tvoje milosrđe, neka opasnosti ne obore ni; za trenutak našu sigurnost, da Tvoja ljubav njezbidlje nad nama. Ako umiremo, dođi Spasitelju, sređi ovoga svijeta, neka Tvoja sveta utiča progovori našim teogobama, da postoji svjete, gdje pravda svijetli svim ojadinama i ispaćenima — svijet, gdje nebeski mir dariva najčestitke, gdje radosti, kakove u ovom životu ne možemo upoznati.

Svemoguću Božju, Prijatelju sirota, molimo Te, usliši naš zaziv, ispunj i naše prošnje. Na Tvoj silni glas izmiče patnja i plije zlo. Na Tvoj glas, Gospodine, buđi se život bez kraja.

PODLISTAK

I. Velika grupa studenata radošno je dobacivale šale i dosjetke. Dvorana je sjumjela od vesele glasa, i svakoga časa netko je izlazio i ulazio. Branka se uspinjala širokim stepenicama fakulteta. Na vrhu stepenica upravo kraj vratiju stajao je Đarko, stamujući se uz zlid i tupo se zagledao preda se. Ona ga je gledala netremice.

Uvidjeli, da im je nešto s jedne strane opećenito korisno, a s druge strane su ih dalekovidno uzgojitelji postavili; da se vjera rodila konačno iz toga, što postoje kod ljudi sklonost na suljevanje, a to je lukavost svećenika vjerskičisti koristolita — ako dakle to sve tako tumači racionalizam, onda je to samo njegova prerokutna domišljastost, koja mu može zgodno poslužiti u njegovu pretjeranom utvaranju, da sve znade priredno tumaći. Ali je to utvaravanje onda ujedno i jedini dokaz za ovu predpostavku.

Uostalom, to je, prema najpovijim vjerskonaznativnim istraživanjima, očerna hipoteza (predpostavka), koju gotovo ne zastupa više nijedan osjetilja branitelj.

Konačno stam i povijest i Sv. Pismo svjedoče, da su u pravcu početku ljudskog roda glave obilježj primotivne živote, povisnasti urođenim vjerskim osjetiljima.

Umagli

ali on je nije vidio. Tih je došla do njega. U njegovim očima čitalo je beskrajan tugu: »Đarko, što je te« — »Nešto se dogodilo?« Njegov je glas zvučio tako očajnički, i tako stajano djelovao na njezinu dušu, da se ona još nekada nadošnuša pogled mladici. Još jednom je gotovo sa strahom upitao: »Šta se dogodilo?« — »Pusti me! Sada mi je teško, ali ne će biti dugo ovako, i mislić se bez jedne riječi uputio u dvoranu za predavanje. Branka je ušla za njim. Ovdje je još uvijek tako tiho, i tiho, ali zapazio mladog čovjeka, koji se uvukao u posljednju klupu.

II. Profesor je upravo bio u najljepšem djelu predavanja, kada lako akripanje vratiju prene Branku. Okrenula se u posljednji čas. Desepjela je vidjeti Đarko, kako poškako, da se smeta drugina, odlazi napolje... Poput strahovite slušnice projure je kroz um njegove poasjehne riječi: »Sada mi je teško, ali ne će biti dugo ovako... A ona je dobro smala, da je taj dječak spremna sa sve...

Borila se sama sobom. Da ode za njim? Više nije čula predavanje. Počela je smisljati, na koji način da ostavi dvoranu. Odočimno se počinio dignu, prebice kaput preko glave i išlo.

Govorio naldon činovalima nesomnom pojuri kroz široke stepenice. Vidu ju je dočekaio magički Brankin je stala, njezaviti zamar sebet »Kudite!...

Kao munja sine joj jedna misao. Bim datinjeg razmišljanja odjuri besvimi tramvajem do Save...

III. Mutni valovi nukišo su šumjeli i igrađi svoju živju igru u to tmurno, maglovito jesensko jutro. Daleko od mosta us samu rijeku uskim putem stapao je mladici. Je li što mistio? Njegova je misao slobodno vijorila na studenom vjetru. Kamene stepenice vodile su u samu rijeku. Jedna, dvije, tri... Još samo dvije, i onda se treba baciti prema lijevoj strani. Tamo se strahovito vrtje valovi. Vrtje se i Đarko je stajao blizu smarti. Pogledao je dubo. Magla je bila jako gusta. Bio je siguran, da ga ovdje ne će nitko vidjeti. Gledao je u rijeku, koja toliko žari... A njegov život? I on je tako braz prohutaj! Kosa mu je bila mokra od magle. Rijeka je malo jako zamjuzjela i Đarko je rekao sam sobi: »Sada idem!« — Htio je albititi kaput, ali nesadajno osjetio moćnu rutiču na ramenu. Otkrenuo se, i pogled pun suza sastane se sa blagim, prijateljskim pogledom Branke: »Đarko, našim odvode« — »Pusti me, ne mogu« — »Mošea, čovjek si, čovjek sve mošea.« — »Ne, ne, pusti me, da umrem...« — »Nismo stvoreni za smrt, već za život, i to život vječniti« — »Život vječniti? U taj život nešto je bijesnito u njegovim odnask. Nešto, što je bilo zaboravljeno, a Branka je smala, da je to istina Vjera. I stučeti su napaustali obalu, a niz mladičevu nos tešer je omia...

XXIV. NEDJELJA PO DUHOVIMA

19. XI. 1960.

sv. Miša početni otkaz: Govori Gospodin: Ja mislim misli miša, a ne cviljenja. Prizvat ćete me, i ja ću vas uslišati, i izvost će vaše rovanjavanje iz svih mjesti. Blagoslovi ste, Gospodine, zemlju vašu, povratio si rošnje Jakovljevo. U Postavljen (Sol. I, 1, 2—10) hvati sv. Pavao vjeru Sotnjana i stavlja je nama na uzor. »Braćo! Zahvaljujemo uvijek Bogu za sve vas, spominjujmo vas u svojim molitvama, bez prestanka se sjećajući vaše djelotvorne vjere, truda i ljubavi i postojanja naše u Gospodina našega Isusa Krista pred Bogom i Ocem našim, jer znamo od Boga, ljubljena braćo, da ste izabrani. Jer naše evanđelje nije k vama došlo samo po rječima, nego i po sili i po Duhu Svetomu i punom uvjerenju, kako znate, kakvi smo među vama bili radi vas. Vi ste se ugledali u nas i u Gospodina, kad ste u velikoj nevoji primili nauku i radošću Duha Svetoga, tako da ste postali uzorom svim vjernicima u Macedoniji i Ahaji. Jer se Gospodinova riječ razglasila od vas nesamo po Macedoniji i Ahaji, nego se vada vjera u Boga proširila svuda, tako, da nam ne treba stida govoriti. Oni su propovjednici kraljevstva nebeskoga, i to o govorničkoj znanosti i kvascu. U ono vrijeme reče Isus narodu ovu prispodobu: Nebesko je kraljevstvo kao zrno gorčuljice, koje čovjek uzme i posije na njivi svojoj. Ono je dođe najmanje od svega sjemenja, ali kad uzraste, veće je od svega povrća i postane stablom, tako, da dolaze ptice nebeske stanovati na njegovim granama. Reče im drugu prispodobu: Nebesko

Sv. Ivan od Križa Gorušica i kvasac

Rođen g. 1542, u Fontiberu u Španjolskoj od stromasnih roditelja. Već od rane mladosti bio je pod osobitom zaštitom presvete Djevice. Kao mladić vršio je službu bolničara. U Medini je stupio u karmelski red. Pošto je savršio bogoslovne nauke u Salamanci, primio je iz pouzdanosti svećenički rit. Hitlo je uči među kartuzijance. Od toga ga je odgovorila karmelitska sv. Teresija od Isusa i predložila mu, da se posveti obnovi karmelskoga reda. Za to je ona već predložila oca Antama od Isusa. Kako je on bio visoka stasa, a Ivan niskoga, sv. Teresija je, sve raumosa u sili rekla: »Samo naprijed, već imamo jednoga brata i pol, pa možemo započeti obnovu.«

Ivan se 28. XI. 1568. udružio s ocem Antinom od Isusa, Jošipom od Krista, a sam je uzeo ime Ivan od Križa tako, da ova imena znače: »Isus Krist Raspete. To je bila kao lozinka obnove karmelskog reda. Oni su bili prvi bogoslovci karmelitski, koji žena uzme i pomiješa sa tri mjerca brašna, dok sve ne uskisa. Isus je ovo govorio narodu u prispodobama. I nije govorio bez prispodoba, da se ispuni, što je rekao prorok: Otvorit ću svoja usta i objavit ću, što je bilo sakriveno od postanka svijeta.«

Penka. Kraljevstvo je nebesko av. Crkva, koja je ispočetka bila prema golemom broju pogana malina i neznanata, a danas se razgranala po čitavom svijetu. Ljudi iz svijeta naroda i rasa pripadaju tome Kristovom kraljevstvu i sve više dolaze, da se nahrane duhovnom hranom i da se otkrijepe i odmore od tegoba života. Visoko ciljenito to svoje duhovno kraljevstvo i zavrhalimo Bogu, da smo i mi njegovi članovi.

sonogi karmelitskani. Uz njih su pristali mnogi redovnici. Provodili su život u molitvi i teškim pokorničkim djelima.

Od g. 1572. do 1577. bio je Ivan u Avili isposjednikom sv. Teresije. Na jednostavnim a dubokim poukama Oca i Majke izgrađene su velike tradicije Karmela.

U predviđaj obnove Karmela sv. Ivan je morao podnijeti teške kućne i stradanja. Bio je bačen i u tamnicu. Sve je a radošću podnio, jer je u njemu gorjela silna ljubav prema Raspetomu.

Sv. Ivan je napisao više djela iz mističkog duhovnog života. Kad su ova djela ponovo izdana pod naslovom »Duhovna djela, Sluga Božji Papa Pio X. je napisao (20. X. 1912.), da su to »knjige, pune nebeske mudrosti i uputa korisnih za duše, koje teče sa kršćanskim savršenstvom.« Njegova je djela visoko cijenila i sv. Teresija od Djeteta Isusa i smatrala sv. Ivana svojim duhovnim ocom.

U Segoviji ga je jednom Spasitelj upitao, kakvu nagradu želi za sve, što je pretrpio za Njega. Ivan odgovori: »Gospodine, da trpim i da budem prezren za Tebe.« To mu je bilo dano. U Ubedi je teško obolio. Na desnoj nozi mu se otvorilo pet groznih rana u obliku križa. Liječnici su ih izrezali tako, da su se vidjele kosti. Onda nije bilo narkoza. On je to počinio s neopisivim mirom i bodrio liječnike, nego samo režu.

Prije smrti poljubio je svoj križ i rekao: »Gospodine, u ruke Tvoje predajem svoju dušu i zatim izdahnuo u subotu 14. prosinca 1591. Grob mu je u Segoviji. Njegovu je sveto tijelo još danas nerazapadljivo.

Proglašen je bio svetim g. 1726. Papa Pio XI. proglašio ga je 24. VIII. 1925. Učiteljem Crkve.

ima dvostruki zadatak. Ono ima dakle donese svijetlo istine svim narodima u svim pokrajinama, a s druge strane ono ima zadatak, da milošću, koju nam je Krist stekao svojim utjelovljenjem životom, mukom i smrću, preporodi dušu svakog pojedinca, kako bi svi oni, koje obasja svjetlo Kristove istine, mogli postići svoj konačni cilj: jedinstvenost s Bogom u vječnosti. Ovu istinu Isus Krist nam stavlja pred oči u sv. Evanđelju XXV. nedjelje po Duhovima.

Isus Krist usporuduje svoje Kraljevstvo svemu kraljevstvu. Ovo je kraljevstvo maleno i sitno, ali ono se bori krije opornu snagu. Ono krije u sebi sposobnost da se razvije u stablo, veće od bilo kojeg drugog povrća tako, da i ptice nebeske mogu počivati na njegovim granama. I Kristovo Kraljevstvo je alčno ovome sjemenu. U svome početku ono običava samo divljim prirobnost, neukih, i bezobraznih i bojaljivih ribara. Prođu njih se podigla namoština i mržnja židovskih književnika i farizeja, ljudska mudrost i učestot poganskih mislilaca i mudraca, ogromna snaga silnog i svemogućeg rimskog carstva Židovstvo i poganstvo. Herod i Neroton su se udružili, da Kraljevstvo Kristovo u njegovu začetku uguše. Oni su upotreбили sve svoje umne i fizičke snage, da bi kiti ispravne razvitak božanskog sjemena. I kad bi se kraljevstvo Kristovo postojalo samo ljudski element, nesumnjivo je, da ono ne bi bilo moglo odoljeti; ovaj udruženi vani svojih neprijatelja. Povijesna je činjenica međutim, da je Crkva Kristova u svladala sve zapreke i sve prigone i da se je proširila po čitavom poznatom svijetu. U Konstantinu, sinu rimski imperator priguno je svazeno čelo poganstvom, propletim Nazarećanom. Ova pobjeda nije bila pobjeda ljudi, već pobjeda Boga, koji djeluje u svojoj Crkvi.

MARIJINO PRIKAZANJE U HRAMU

Predmet ovog blagdana obuhvaća trostruko otajstvo iz prvih mladenčinskih godina predrage Djevice.

1. Prikazanje Marijino u jeruzalemskom hramu. 2. Marijin zavjet u hramskoj školi. 3. Njezin zavjet vječnog djevičanstva. Zato Crkva govori sasvim jasno, da danas želi predotiti ovaj dio života neokaljanje Djevice u jeruzalemskom hramu, koji je Njezin rođeni dom. Ona je otajstvo, koje je rekla Gavrijelu, da želi biti majkom Sina Božjega.

Prvo otajstvo ovog blagdana predotuje prikazanje u hramu. Prkazali su je roditelji, koji su se na to obvezali zavjetom. Jer kad su se dugo vremena mogli Svevišnjemu, da ih nadar djetetom, zavjetom su se, da će, ako im Bog dade potomka, prikazati ga u hramu. Kršćanska nam je predaja o tome ostavila ovaj izvještaj:

»Kad je Marija bila stara šest mjeseci, majka Ju je stavila na žmrlju, da vidi, hoće li moći uspravno stajati. Djetetu napravil naprijed sedam koraka, vratu se natrag i bacel se u majčin naručje. Ana rekne: »Tako želi biti Gospod, ti ne ćeš biti po zemlji, doš te prikazem u hramu. Tada pozove židovske starijše, da se brinu za djetete. Sluškinje su morale biti neokaljanje.«

Kad je Marija bila stara dvije godine, Njezin Ja je otac Joakim hito odvesti u hram, da izvrši učinjeni zavjet. Ana bila pred toga, jer se bojala, da bi se djetete možda nekako rođilo. Ujma. Zato predložil, neka pričekal do godinu dana. Joakim pristane. Kad je Marija navršila tri godine, rekne Joakim: »Dopovite ovamo neokaljanje židovske djevice! Neka uzmu svjetiljke i neka ih zapale, jer se Djetete više ne mogu povratiti kući, niti se Njegovo ime smije udijeliti od hrama! Djevice u svjetlu sve, kako im je on propisao. Veliki svećenik na to uzme Djetete, zagrli ga i rekne: »Marijo, Gospodine je uzveličao Tvoje ime među svim pokoljima, a na židovstvu će Gospodine i Tebi objavit čestitu Izraelova okupljanje.«

Marija se popose svihi 76 svetitelja, u

da se nije ni okrenula niti zvala svojih roditelja. Tome su se svi tuđili, a svećenici su bili izvan sebe od čuđenja. Dok je na oltaru dgorjevalo malo žrtveno jagnje, Marija je klekla, te se potpuno posvetila Bogu. Roditelji su na ta veselo izšli iz hrama.« Toliko o tome kaže predaja.

Drugo se otajstvo ovog blagdana odnosi na sljedećih 10 godina, koje je Marija proboravila na odgoju u hramskoj školi. Marijina je učiteljica bila udovica Ana, za koju kaže sv. Luka, da je bila proročica, da je služila Bogu u postu i molitvi dan i noć. Od nje je Marija naučila čitati, pisati, pjevati psalme i još neke poezije, da se u se svi jako čudili. Sv. Jeronim kaže, da je vršila ovaj dnevni red: Prva je ujutarnja čitala posvećivala razmatranju božanskih istina; zatim je učila, obavljati različite poslove i čitala Sv. Pismo. Svakie je noći ustajala i molila jedan sat za sebe i za sve ljude. Nijedno pero ne može opisati, uvjeravao je jedan Andeo sv. Brigita, s kakvom se sabranošću duha i s kakvim žarom svoja Srca Marija

trčila, da svaki tren ljub; Boga i da Ga štije. Svoja je osjetila oštro trpila. Nikad se nije tužila na boli, nikad se nije glasno smijala, ali joj je lice bilo uvijek nasmejano i vedro.

Prema grešnicima je osjećala veliku sućut, za njih se molila, za njih je prikazivala svoja pokornička djela drugom Bogu.

Trće je otajstvo ovog blagdana uspomena, kako je Marija, prva među ženama položila zavjet djevičanstva; zavjet, koji je Njezinu Srcu bio draži, nego najveća sreća i čast bit; Majkom Sina Božjega, — zato je odgovorila Anđelu: »Kako će to biti, kad ja ne poznaj mamu?« Marija je taj zavjet položila u hramu u Jerusalemu baš onda, kad je Njezino Srce izgaralo za Spasiteljem, kojega je dobrl Bog obćao po Prorocima.

Neka stara predaja kaže, da je Marija položila zavjet djevičanstva i zato, da bi, kada dođe Mesija, kao djevice mogla biti bliže uz Njega. Oh, kako je dirljiv taj prizor! Marija se žrtvuje, da bi mogla biti bliže Spasitelju!

PROPOVJEDNIKU

Prolazje je stazom zarubljenom mirisavim vjrieskom, koja je vodila preko trave i približavala ga selu. Na zaokestru iskoči pred njega bijela vesela kočica i za njom dvije loč veselije pastirice. I za čas nestanu u obilježim škarju. Pastirak opet posta past i tih.

Na domaku sela prva se uzkae crkva. Na otisao dža. On poštri u sumnji, da li će etići na vrijeme. Željno i nestraljivo čekivalo je propovjednika nekofiko starčica u klunja i nešto dječak u blizini oltara. On se rastuži. Želio je i radovalo se, da će svim žarom svoega srca govoriti dušama gladnima i potrebnima riječi Božje, a li ih samo one, kojima propovjedil već ne treba i oni, kojima još ne treba. Tamo u kutu u polutami stisne se one dvije mladike kao nekako preplisane, zbunjene. On zaustavi časnik duž svoj pogled na njima. Ušline mu se poznate. Zar nisi to one...?

Pobjedom nad silnim rimskim imperijem i nad rimskom i grčkom civilizacijom Crkva je dobila slobodu djelovanja. Ona je dobila mogućnost, da bez zapreke žiri Kristovu istinu. Ona je ovu svoju zadatak kroz čitavu svoju povijest dužno vršila. I danas preko 50,000 ljudi i žena, mlšonara i mlšonarki, obokuzavaju samo istinom i ljubavlju, ostavilo je svoje kuće, svoje obitelji i svoju domovinu u potpunoj često puta i divijim krajevima. Izložili su svakosvrnim opasnostima, posvetivši svoj život širenju Kraljevstva Kristovog. Svakie godine i svakog dana na staliu Kraljevstva Božjeg labijaju nove granice i danas nema više na svijetu ni naroda ni države, gdje sjeme gorušice ne bi bilo obilno posjano.

Vanjsko širenje Kraljevstva Kristovog ne bi ni izdaleka imalo tako veliki značaj, kada ono ne bi postiglo unutarnji preporod svojih članova, kada ono ne bi djelovalo na preoblikovanje ljudskih savjesti. U dimašnjem sv. Evanđelju Krist usporuduje svoje Kraljevstvo kvascu, koji uzme žene i pomiješa uti mjere brašna, dok se sve ne usklesne. Kao što kvasac od bljutavog brašnog tijesta stvara tečan i ukusan kruh, tako našlost Božja, koju nam donosi Kristovo Kraljevstvo, oplemenjuje duše, osjećanja i djelovanja, preoblikuje savjesti i stvara djetelovne, odlučne kršćane, koji u svakoj prilici i na svakom mjestu dosljedno izvršavaju zakon ljubavi prema Bogu i svome bližnjemu. Pod uticajem kvasca Božje milosti, mišljenja i praprosti postaju ljubli, neukli postaju mudraci, a grešnici postaju pravdevnici i sveci. Apostoli, a i mnogi drugi sveci, od modernih na pr. Ivani Vianney, pokazuju, kako se neukli i preprosti ljudi, pod uticajem kvasca Božjeg, u mladike, koji su u znanju i mudrosti, učebnjake svijeta. Sv. Marija Magdalena na, Sv. Augustin te mnoštvo drugih obratnika pokazuju najbolje, šta oni jedne duše, ogrezne u grijehu i opasnihi moke da se izlita djelovanjem Božje milosti, kako se želi i očuvare grijeha može uzeti u nedokučive visine svetosti. Nije lako biti pravim i dosljednim kršćaninom. Treba za to mnogo napora, mnogo muke i mnogo odricanja. Treba uzeti na svoja leđa križ i poći za Isusom uz brdo Kalvarija.

Međunarodni Marijinski kongres

— Od 23. X. do 1. XI. održan je u Rimu veličanstveni međunarodni marijinski kongres. Kongresu je predsjedao kardinal Josip Pizzardo. O programu kongresa govorio je naš glasoviti franjevac o. fra Karlo dr. Balic. Evo ukratko pregleda o temu se je govorilo: Predočenje Bl. Djevice Marije; Sudjelovanje Bl. Djevice Marije u tajni otkupljenja ljudskog roda; Marija posrednica svih milosti; Utjecaj Mariologije na bogoslovlju dogmatiku; Čašćenje Majke Božje kod muslimana u Siriji; O prečastom Srcu Marijini; Marija, božanski lijek za zabude današnjeg vremena.

O tome i o mnogim drugim pitanjima raspravljalo se na plenarnim sjednicama. Ali, osim tih punih sjednica održavale su se i mnogobrojne sjednice po sekcijama. Kao na pr.: Belgicko-holandiska, kanadska, francuska, španjolska, italijanska, portugalska, Sjedinjenih Američkih Država, hrvatska, njemačka, mađarska, poljska, slovenska. Zatim razne sekcije pojedinih univerziteta, instituta, Redova, kolegija i t. d.

Među govornicima nalazimo najpoznatije bogoslove i mariologe. Kao na pr. Jugie, van Hove, kardinal Massini, Rosch, H. Henrich, Gordal, B. Langner, kardinal Spellman, Browne, glasoviti

SVETA GODINA — U posljednjoj audijenciji, održanoj 30. listopada, talijanska Katolička Akcija darovala je sv. Ocu moderni i umjetnički izradni mikrofoni, preko kojega je sv. Otac na kongresu Svih Svetaih proglasio dogmu o Marijini uznesenju na nebo.

— Mroštvo hodočasnika dolazi u Rim još uvijek. Svakog tjedna srijedom i subotom se održavaju u bazilici sv. Petra generalne audijencije u duboku punoj bazilici. Naročito veliki broj hodočasnika je pristupio u Rim za dan proglašenja dogme Marijina uznesenja. Uslijed toga, što je ovo proglašenje palo u srijedu, sv. Otac je održao generalnu audijenciju u utorak 31. listopada u potpuno ispunjenoj bazilici sv. Petra.

— U subotu 28. listopada stigao je definitivno u Vatikan sv. Otac, koji je nekoliko mjeseci proveo u svojoj ljetnoj rezidenciji Castel Gandolfo.

— propovjednik Lombardi, Garrigou-Lagrange, Becker, da Silva i mnog; drugi.

1. XI. u 6 sati poslije podne završen je taj učestni veličanstveni marijanski kongres. Sv. Otac primio je učesnike kongresa, toplio im zahvalio na velikom trudu i na koncu im podijelio blagoslov.

— U petak 3. studenog sv. Otac je primio u privatnu audijenciju specialne delegate raznih država, koje su države odalele u Vatikan, da ih zastupaju na svečanosti proglašenja dogme o Marijini uznesenju.

— Isto tako u petak 3. studenoga sv. Otac je primio u posebnu audijenciju u pri Konstatiraju učesnike internacionalnog kongresa članova obitelji poginulih u ratu. Među prisutnima bili su zastupane obitelji poginulih Francuza, Engleza, Amerikanaca, Talijana i Nijemaca. Sv. Otac je tom prilikom održao govor, u kojemu je naglasio, kako katolici moraju moliti i raditi za mir, da se ne bi više u svijetu ponovili užasi prošlih ratova.

— Na dan 2. studenoga t. j. na Dušni Dan učesnici međunarodnog kongresa članova obitelji poginulih u ratu prisustvovali su u Rimu svečanim zadužnicama za pale u ratu.

— Za blagdan Svih Svetaih pripjele je u Rim hodočasnici katolika s Aljaska. Ovi hodočasnici su otputovali iz svoje domovine 28. rujna tako, da su proveli na putu puna 33 dana.

— Dne 2. studenoga bio je u svečanosti procesiji vraćen iz bazilike sv. Petra u baziliku »Ara coeli« kip Majke Božje »Salus populi romani«.

— U večer 1. studenoga, na dan proglašenja dogme o Marijini uznesenju, bila je na svečan nastup rasvijetljena bazilika sv. Petra i trg pred istom bazilikom. Rasvjeta je bila umjetnički uređena, pa su bazilika i trg pred njom pružali upravu prekrasnu sliku.

— **KRIST U POVJESITI ČOVJEČANSTVA** — Tako se zove knjiga, koju je napisao talijanski pisac, crkveni povjesničar Giovanni Tullia. Na originalan način on je u ovoj knjizi obradio prisutnost Kristovu u povijesti čovječanstva te djelovanje Crkve na socijalnom i kulturnom uzdizanju čovječanstva. Kritika je vrlo povoljno primila ovo djelo i nalazi, da je upravu genijalno zamisljeno.

Afrički hodočaste u Svetoj Godini

Na Duhove ove godine primio je sv. Otac u Rimu posebnu grupu hodočasnika iz Afrike. Mlada je afrička kršćanska crkva poslije ovoga prilikom jedino bio crna sveta braća, da na svoje oči vide glavu Katoličke Crkve, da pohode sveta mjesta po Francuskoj i Italiji, i tako po povratku učvrste u vjeri ono svoju braću, koji radi daljine i težine puta nisu mogla osobno iskustiti to isto. To je ujedno slavila i dika francuskih mislonara, nakon gotovo 100 godina neljznom teškoća i napornoga rada po Afriku. Nije samo tom prigodom došlo do proširenja višestruge afričkih hodočasnika, nego se u njihovo vjersko uvjerenje ojačalo i učvrstilo.

Zanimljivo je što o tome govori jedan od učesnika, afričanim Anatol Coysal, u časopisu »L'union missionnaire du clergé de France« (Ujedinjenje francuskih svećenika mislonara) u broju od mjeseca srpnja ove godine:

»Misionari su se uvijek razlikovali po svom životu od osvajanja iste rase. To su vremena u kojima uvjediti našu vjeru u svoj dio svijeta, u našim njihovoj odgoju. U ime kršćanstva su misionari tržili jedniako rasa, pa su osobito kod ženidbe zahtijevali slobodan izbor braćnog druga, što su državni upravljači ometali pod izlikom neutralnosti, a stvarno su tim uzimali u zaštitu afrikanke religijske (vjerake) sljedbe.

Zašto Afrikanac, makar i ne bio katolik, više volj misionara, nego sve druge strance?

Protivno od njihove braće po rasi, koji su državni upravljači i voditelji trgovine i industrije u našoj zemlji, ovi su ljudi u dugoj avoćnoj halji ljubizno primaju, posjećuju u našim domovima, iskreno a nama govore o najmirnijim našim nevoljama. Ne očekuju zato u novčica, a žive od milostinje i dijele s nama siromašne naše otroke. Jednako se s nama premljetaju, a često idu u krajeve obrabene likarom i dalje nego mi. Unatoč teških uvjeta za život, oni se u svojoj rodnoj kraj ne vraćaju na odmor, nego istom rano najmirnije pet godina, što ih dakle zadržava kod nas, nje ni novac ni mjesto zapovjednika, nego jedino: radost, da mogu nešto pridonijeti k spasu naših duša.

Kako da se ne priljubimo k takvim ljudima? Afrički su kršćani, međutim, imali dvoje želje: da pokažu u svoju vjeru, kako bi tim dalj misionarima nek zadovoljstvu, i da podu na sam izvor te vjere, koju su ih naučili strani svećenici. I to narodi i toga, što gledaju svoju braću mučnima, kako svake godine hodočaste u Među, njihov prvi grad. Otud u svojem srcu milosti tihih navala za hodočaste u francuskoj Africi. Da povljenje trska za put i svadine dužnosti nisu mnoge sprječile trebalo bi staviti u pokret više brodova, da prevezu hodočasnike iz Afrike. Taj pokret i želja, da više glava svojih misionara i žariste njihova altruizma — gonilo je, da se uputaju i ljudi, koji još nisu doznali naše katoličke vjere...«

Ovaj, je pohod crne Afrike središtu Katoličke Crkve događaj od povijesne važnosti. Nad svojim Crkvom bijde njezin utemeljitelj, koji je svojim Apostolima rekao: Idite i naučavajte sve narode krsteći ih u ime Oca i Sina i Duha Svetoga, učedi ih držati vjeru, stogod sam vam naložio (Mt. 28,19).

Slavlj Marijina Uznesenja

Nepristrani će povjesničar sigurno zabilježiti Svetoj Godini 1950. kao godinu cvatuća otmov vjerskog duha i vjerskog života, u svijetu. Po broj hodočasnika po raznovrsnosti i uspjehosti održanih kongresa, po brojnim beatifikacijama i kanonizacijama, a sigurno i po ograničnim duhovnim plodovima, koje je ona donijela mnoštvu katoličkih vjernika diljem svijeta, ova Sveta Godina svakako nadilazi sva očekivanja i sva predviđanja. Sveta Godina je još jednako na veličanstven način dokazala snagu, općenitost i jedinstvo Katoličke Crkve u svijetu, ona je još jednom pružila veličanstvene manifestacije duboke vjere, koja živi u dušama milijuna i milijuna katolika.

Medutim, 1. studenoga, blagdan Svih Svetaih, značio je vrhunac kulminacije, centralni dan Svete Godine. Taj dan je posvećen slavi i časti Kraljice svih Svetaih — proglašenju dogme o Marijini uznesenju na nebo. To je bio dan Marijina triumfa, dan Njenu pobjede, dan pobjedne slave Njena Sina, a našega Gospodina Isusa Krista, dan radosti i slave Anđela i Sveta, dan posebnog veselja i sreće Njeme djece na ovoj zemlji. Katolici diljem svijeta bili su toga dana, ne samo preko radio valova, nego još više dušom i srcem povezani sa središtem kršćanstva, Sv. Stolicom, sa asketske prohodivnošću uzvišenom ličnošću pontifexa Andeoskoga Pastra Pape Pija XII., sa stotinama tisuća vjernika, koji su imali sreću, da osobno prisustvuju ovom danu sve svečanom i dirljivom događaju.

Dne 30. listopada održan je u vatikanškoj »Auli Biagiosovae« poljuvni konstatioj, kome je prisustvovalo 35 kardinala i preko 450 patrijarha, nadbiskupa i biskupa iz svih krajeva katoličkog svijeta. Na ovoj konstatioj sv. Otac je tražio od prisutnih, da se objave, služi li se s Njegovom nakanom, da proglasi vjerskom dogmom letinu o slavnom uznesenju Majke Božje u nebo. Pošto su prisutni jednoglasno izrazili svoj pristanak, Sv. Otac je održao govor, u kojemu je pozvao prisutne i cijeli katolički svijet, nek u ovim danima Marijina slavlja upute svoje tople molitve Bezgrešnoj Djevici, da uzme u svoju materinsku zaštitu sve hodočasnike Sv. Godine, sve one, koji bi željeli, da se hodočasnici pridruže, a zbog raznih razloga nisu u mogućnosti, da tu svoju želju ostvare; nek uzme u svoju zaštitu sve one, koji žive u milosti i nehaju; nek uvede božanskom svjetlosti vjere cijelo čovječanstvo; nek brani

i čuva Katoličku Crkvu i nek pravede jednaku vjere sve zadulite i odjeljene. Vaga posebno pronađu, da se molimo Mariji, Kraljici mira, neka bi od svebožanskoga Sina izmoliša svjetak mir pravde i slobode.

Dne 31. listopada održana je u Rimu svečana procesija s kipom Majke Božje »Salus populi romani«. Ovaj kip je u procesiji prenesen iz bazilike »Ara coeli« u baziliku sv. Petra. Procesiji je sudjelovalo preko 300.000 vjernika, a računalo se, da je špalir pravilo drugih 1.000.000 vjernika. Kada je procesija stigla na trg sv. Petra, svi prisutni su klečali izmoliši molitvu Nebesak Djevice, koju je za ovu priliku sastavio sam sv. Otac.

Dan 1. studenoga osvanuo je u Rimu vedar i bistar, obasjan sjajnim suncem. Bio je to pravi proljetni dan. Kao da je i priroda svojim bistavim sjajem htjela sudjelovati u proslavi Kraljice Nebeske. Već ranog jutra počeo se je puniti trg pred bazilikom sv. Petra, na kojem se je imao obaviti svečani čin proglašenja dogme uznesenja. Prema izvještajima skupilo se na trgu sv. Petra i u okolnim ulicama nepregledno mnoštvo od 800.000 ljudi, koji su u pobožnosti i sabranosti očekivali početak velike svečanosti. Tu je bio, kao što je i razumljivo, najveći broj Rimljana i Talijana, ali uz njih bile su prisutne tisuće i tisuće pripadnika svih naroda svijeta. U 8½ sati počela je iz Vatikana, kroz t. zv. bronzana vrata, izlaziti pjevajući litanije Svija Svetaih, procesija redovnika, svećenika, prelata, a kardinala, na kraju koje je dolazio sv. Otac nošen na »sedla gestatorijae«. Pojava sv. Oca izazvala je neopirvni val oduševljenja. Stotine tisuća prisutnih izražavali su klicanjem svoju duboku odanost, svoju neograničenu ljubav i svoju toplu zahvalnost Namjesniku Kristovu, papi Piju XII. Kada je u buri klicanja i oduševljenja sv. Otac stigao navih stepeništa, koje vodi u baziliku, On je sišao sa »sedla gestatorijae« i zauzeo mjesto na papinskom prijestolju, koje je tu bilo namješteno. Papinako prijestolju je tu na pristupio prodekan kardinalskog zbora mgr. Tisserand, koji je u ime kardinalskog zbora, u ime svih nadbiskupa i biskupa svijeta, u ime svih katoličkih vjernika zamolio sv. Oca, neka bi proglasio vjerskom dogmom letinu o slavnom uznesenju prečaste i presvete Marije- Djevice i Majke, dušom i tijelom na Nebo. Sv. Otac je odgovorio da će On to rado učiniti, ali prije svega, da se još jednom zavzove pomoć i

milost Duha Svetoga. Na to je sam Sv. Otac intonirao himnu »O dođi, Tvoreče Duse Sveta«, koju je nizmjenice objeplivao i pjevali Silvestrija Silestinska. Poslije toga sv. Otac je objeplivao molitvu »Bože, koji si srca vjernika, a zatim je pročitao bulu o proglašenju dogme. Bula se završila time, da sv. Otac apostolskom vlašću Namjesnika Kristova na zemlji, nepogrešivo učitelja sv. Crkve proglašuje, objašnjava i definira, da je »Prečasta i Prečista Djevica Marija, Majko Gospodina našega Isusa Krista« aposto je završila tjelem zmljednoga života bila dušom i tijelom uznesena u slavu Nebesku. Neopirvo oduševljenje prisutnog mnoštva dočekalo je definitivno uneresnim klicanjem Isusu Kristu, Blažennoj Djevici i Papi. Kada se je oduševljenje stišalo, ponovno je prišao papinskom prijestolju kardinal mgr. Tisserand, koji se je zahvalio sv. Ocu, što je udovoljio jednoglasnoj i opećenitoj molbi sv. Crkve i zamolio Ga, neka dađe potrebna naređenja, da se pošalju apostolska pisma o ovom događaju tamo gdje treba. Između ostalih je svečani »Te Deum«, poslije kojega je sv. Otac održao govor, u kojemu je objasnio sadržaj proglašenja dogme, kojega je Crkva ispovijedala od svoga početka, čemu je dokazom blagdan Marijina Uznesenja, koji se odavno slavio u istočnoj i zapadnoj Crkvi. Ovu vjeru su kroz vijekove oduševljavali i rasvijetljivali sv. Oci, crkveni učitelji, a konstatiojom episkopata po citavom svijetu dokazano je, da ova dogma predstavlja i danas jedinstvenu srca Crkve. Ova dogma osim toga, što nam doziva u pamet avomogućnost Božje ljubavi, koju prevezto Trojstvo lekazuje Mariji i slavi, koju Ona uživa na Nebesima, podjeća na ujedno i na uzvišenu svrhu čovječje duše i čovječjeg tijela. Neopirvo trenutak visokog izbudjenja predstavlja je momenat, kada je sv. Otac na kraju svega govora klicajući izmoliši molitvu Bogorodici, koju je sam sastavio. Osim stotina tisuća prisutnih vjernika palo je s Papiom na koljena i u dubokoj pobožnosti i ganuću ponavljalo u sebi riječi Papine molitve. Na kraju je sv. Otac podijelio apostolski blagoslov svim prisutnima i cijelom svijetu.

Uz oduševljeno klicanje nepreglednog mnoštva sv. Otac se je tada zajedno s prisutnim klerom uputio u baziliku sv. Petra, gdje je oduševio svečani pontifikal na čast Marije na nebo uznesene. U ovom vjerskoj papinosti sv. Misa Silvestrija Kapela je pjevala misu »Assumptio estae od Pallastrine.